

FESAL LIÊN HIỆP THƯ VIỆN
CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHU VỰC PHÍA NAM

Thư viện
Đại học Công nghiệp
TP. Hồ Chí Minh

HỘI THẢO

“Tổ chức hoạt động trong thư viện đại học”

28/01/2005 (19/12 – Giáp Thân)

Hội thảo và liên hoan cuối năm của hội viên FESAL và đồng nghiệp

Hàng năm vào dịp cuối năm Âm lịch, Hội viên Liên hiệp thư viện đại học phía Nam FESAL họp mặt với nhau để điểm lại công việc đã thực hiện trong năm qua và ấn định những việc làm trong năm tới trên cơ sở phương hướng hoạt động đã vạch ra từ trước. Buổi họp mặt lần này nằm trong khuôn khổ của Hội thảo **“Tổ chức hoạt động trong thư viện đại học”**. Gần 100 khách mời và hội viên FESAL từ Hà Nội, Đà Nẵng, Buôn Ma thuộc, Đà Lạt, Nha Trang đến đồng bằng Sông Cửu Long và TP. Hồ Chí Minh đã quy tụ về ngôi trường khang trang: Đại học Công nghiệp TP. HCM, nguyên là trường Cao đẳng Công nghiệp 4; quan khách bao gồm Ban lãnh đạo ĐH Công nghiệp TP. HCM, Hiệu trưởng ĐH Dân lập Hùng Vương, Đại diện Công ty 3M từ Singapore và đặc biệt có GS. Judith F. Green, chuyên gia tham khảo, đến từ ĐH Alaska Anchorage, Hoa Kỳ, học giả chương trình Fullbright.

Ngoài ý nghĩa họp mặt cuối năm và hội thảo chuyên đề, tất cả mọi người còn có dịp chia sẻ niềm vui với lãnh đạo, cán bộ công chức và đồng nghiệp của ĐH Công nghiệp TP. HCM trong dịp vừa chính thức trở thành Đại học Công nghệ Thực hành đầu tiên tại Việt Nam. Trong bài phát biểu khai mạc, ThS. Nguyễn Minh Hiệp, Chủ tịch FESAL đã nhấn mạnh điều đó, đồng thời nhân dịp đầu năm, ông cũng thay mặt Ban chấp hành FESAL chúc một năm mới AN KHANG – THỊNH VƯỢNG – HẠNH PHÚC đến quan khách và hội viên FESAL.

Thay mặt lãnh đạo ĐH Công nghiệp TP. HCM, thầy Cù Huy Đạm, Phó hiệu trưởng đã phát biểu chúc mừng hội thảo. Ông nhấn mạnh vai trò thiết yếu của thư viện trong trường đại học và tầm quan trọng của vấn đề liên kết hợp tác thư viện. Ông đánh giá cao tổ chức Liên hiệp thư viện trong việc phối hợp hiện tại và liên thông sau này.

Ông Cù Huy Đạm, Phó hiệu trưởng ĐH Công nghiệp TP. HCM phát biểu

ThS. Nguyễn Minh Hiệp, Chủ tịch FESAL báo cáo hoạt động năm 2004

ThS. Nguyễn Minh Hiệp thay mặt Ban chấp hành báo cáo sơ lược về hoạt động của Liên hiệp trong năm qua: Liên hiệp hiện có 60 thư viện thành viên (tăng thêm 06 đơn vị so với năm trước). Đã tổ chức các **hội thảo**:

- Hội thảo “Phần mềm Mã nguồn mở Hòn Đá Xanh” tại Thư viện ĐH. Mở Bán Công TPHCM – 03/2004
- Hội thảo “Kinh nghiệm Quản lý thư viện điện tử và tổ chức điều hành phòng Đa phương tiện” tại Thư viện ĐH. Nanyang Singapore – 06/2004
- Hội thảo “Tiến đến thống nhất hoạt động hai Liên hiệp Bắc Nam” tại Thư viện ĐH. Thủy sản Nha Trang – 07/2004
- Phối hợp với ĐH. Đà Nẵng tổ chức hội thảo “Tổ chức hoạt động Thông tin- Thư viện trong trường Đại học” tại Trung tâm Thông tin Tư liệu ĐH. Đà Nẵng – 10/2004
- Hội thảo “Thông tin – Thư viện lần thứ hai” tại Trung tâm Thông tin- Thư viện ĐH. Quốc gia Hà Nội – 12/2004.

Tổ chức 03 **Lớp tập huấn** bồi dưỡng nghiệp vụ:

- Khoá “*Quản lý Thư viện điện tử*” – 03/2004
- Khoá “*Phân loại thập phân Dewey nâng cao*” – 05/2004
- Khoá “*Thực hành Định Chủ Đề*”- 12/2004

Theo sáng kiến của Ban chấp hành liên hiệp FESAL. Một cuộc họp giữa hai liên hiệp thư viện đại học cùng với lãnh đạo Bộ Giáo dục và đào tạo và Bộ Văn hóa – Thông tin với đối tác là RMIT Việt Nam để thúc đẩy những sinh hoạt chung của hai liên hiệp, tiến đến thống nhất và hình thành Hội Thư viện đại học Việt Nam. Điều này được thể hiện qua hai lần Hội thảo chung giữa hai liên hiệp và sẽ triển khai chương trình tập huấn nghiệp vụ chung trong năm 2005.

ThS. Hà Lê Hùng, Phó chủ tịch FESAL đã báo cáo đánh giá sự hợp tác bước đầu giữa hai liên hiệp.

Có thể nói Mùa Hè năm 2004 là mốc lịch sử về hoạt động chung của thư viện đại học ba miền được tổ chức tại thành phố biển Nha trang. Đây là sinh hoạt chính thức đầu tiên của cả hai Liên hiệp với gần 60 thư viện cao đẳng, đại học trong cả nước và số người tham gia hội thảo xấp xỉ 150 người. Nội dung của Hội thảo gắn liền

với các vấn đề nóng bỏng của hoạt động thư viện như xây dựng qui chế hoạt động chung cho cả hai liên hiệp; hợp tác liên thư viện; sử dụng phần mềm mã nguồn mở để tổ chức các tài nguyên số và xây dựng thư viện số; cải cách hành chính.

ThS. Hà Lê Hùng, Phó Chủ tịch FESAL báo cáo đánh giá hoạt động hai liên hiệp

Hội thảo tại Nha trang cơ hội đầu tiên các thư viện Bắc, Nam và Trung giao lưu, trao đổi kinh nghiệm cũng như chia sẻ suy nghĩ của mình về các vấn đề được nêu ra tại hội thảo. Mặc dù có những ý kiến chưa thống nhất về một vài vấn đề tại hội thảo, thậm chí có nhiều đồng nghiệp tỏ ra bi quan về “không khí không được suông sẻ” tại hội thảo, nhưng khách quan mà nói đây là dấu hiệu bình thường. Bởi vì trong hội thảo mà không có tranh cãi thì không xác định được điều đúng đắn để định hướng đi chung cho một tập thể, cũng chính những điều chưa thống nhất lại là động lực cho những nỗ lực đào sâu, nghiên cứu kỹ vấn đề đó cho những lần gặp gỡ sau. Thành công lớn của hội thảo này là cả hai liên hiệp đã thống nhất những điểm rất cơ bản sau:

1. Tiếp tục duy trì và phát triển các hoạt động phối hợp của hai liên hiệp
2. Đầu tư chỉnh sửa dự thảo Qui chế hoạt động của liên hiệp thư viên khu vực để

làm cơ sở cho việc xây dựng dự thảo Qui chế hoạt động của hiệp hội thư viện đại học trong tương lai.

3. Đầu tư xây dựng dự thảo Qui chế hoạt động thư viện trong trường đại học để trình Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành làm cơ sở cho việc chuẩn hoá việc tổ chức và hoạt động trong trường đại học.
4. Đầu tư xây dựng chương trình đào tạo nghiệp vụ thư viên chung cho hai liên hiệp.
5. Nỗ lực tiếp cận các nguồn tài chính tài trợ cho các chương trình chung của hai liên hiệp.
6. Hội thảo cũng quyết định sẽ tổ chức cuộc gặp mặt của hai liên hiệp vào cuối năm tại Hà Nội để tiếp tục thảo luận các qui chế và các chủ đề liên quan.

Hội thảo tại Đà Nẵng vào ngày 28-29/10/2004 đã thu hút được 40 người làm công tác thư viện từ 25 thư viện Bắc, Nam, Trung tham dự. Thực tế hội thảo Đà Nẵng không nằm trong kế hoạch dự kiến của hai liên hiệp. Tuy nhiên việc tổ chức hội thảo tại Đà Nẵng đã được lãnh đạo hai liên hiệp ủng hộ và tham gia xây dựng các chủ đề thảo luận. Mục tiêu của hội thảo này nhắm vào các điểm:

1. Thảo luận một số vấn đề liên quan đến chủ đề chính sẽ thảo luận tại Hà nội vào cuối năm như: vấn đề tổ chức cơ chế hoạt động của thông tin-thư viện trong trường đại học, những vấn đề tổ chức các hoạt động chuyên môn của thư viện, những vấn đề liên quan đến việc tổ chức các bộ sưu tập số và thư viện số để nâng cao hiệu quả và chất lượng giảng dạy.
2. Đánh giá khả năng tiếp cận các hỗ trợ tài chính nhằm trang trải các chi phí cho hội thảo để làm cơ sở cho đánh giá việc bảo đảm tính bền vững của các hoạt động của hai liên hiệp trong tương lai.

3. Tạo cơ hội để lãnh đạo hai liên hiệp gặp gỡ tại Đà Nẵng để chuẩn bị cho hội thảo tại Hà Nội vào tháng 12/2004.

Đặc biệt hội thảo tại Đà Nẵng có sự tham gia báo cáo của các đồng nghiệp không thuộc hệ thống thông tin thư viện đại học. Về mặt nội dung và công tác tổ chức có thể nói đây là một hội thảo thành công. Tuy nhiên do thời điểm tổ chức chưa phù hợp nên nhiều thư viện không thể cử cán bộ tham gia một cách đầy đủ.

Hội thảo chính thức thứ hai của hai liên hiệp đã được tổ chức tại Hà Nội vào ngày 11-12/12/2004. Hội thảo này đã thu hút 120 cán bộ của trên 60 thư viện thuộc hai liên hiệp trong cả nước tham dự. Hội thảo đã thông qua dự thảo qui chế hoạt động của liên hiệp thư viện, bước đầu thảo luận qui chế hoạt động của thư viện trong trường đại học, nghe giới thiệu về kế hoạch đào tạo nghiệp vụ chung cho cả hai liên hiệp trong năm 2005 - 2006 và thảo luận những vấn đề liên quan đến ứng dụng công nghệ thông tin trong thư viện đại học. Đặc biệt trong hội thảo này đã có sự hiện diện của ông Micheal Robinson, đại diện cho RMIT Việt Nam. Ông Robinson đã phát biểu tại hội thảo về quan tâm và cam kết của RMIT Việt Nam đối với các hoạt động của thư viện đại học. Nhìn chung đây là một hội thảo thành công về nội dung và tổ chức đồng thời cho thấy các hoạt động của hai liên hiệp có thể nhận được sự hỗ trợ của RMIT Việt Nam. Vấn đề tồn tại duy nhất tại hội thảo là chưa thông qua được dự thảo qui chế hoạt động của thư viện trong trường đại học. Dự thảo này đang cần thêm thời gian để hoàn thiện để đệ trình bộ chủ quản liên quan.

Bài học kinh nghiệm qua 03 lần hội thảo như sau:

1. Về mặt nội dung, hội thảo đã tập trung được các chủ đề trao đổi thảo luận có

tính cốt lõi, thiết yếu và thời sự của tổ chức hoạt động thư viện trong giai đoạn hiện nay như tổ chức các hoạt động nghiệp vụ, tổ chức và phát triển các bộ sưu tập số, xây dựng thư viện số, v.v... cũng như các văn bản liên quan đến thể chế hoạt động của liên hiệp, các thư viện trong trường đại học.

2. Do đây là hoạt động của hiệp hội nên việc đầu tư công sức cho công tác tổ chức có phần hạn chế. Những hạn chế này đã kiến cho việc tổ chức hội thảo chưa được suông sẻ và thành công như ý muốn và có lúc tạo nên tranh luận gay gắt. Một vài trường hợp cần đến sự tham gia góp ý của tập thể như các dự thảo qui chế do chưa chuẩn bị tốt nên đã gây nên trở ngại cho việc thông qua ngay tại hội thảo và cần phải đầu tư thêm thời gian để chỉnh sửa.

3. Những vấn đề được thống nhất tại hội thảo nhất thiết phải được lãnh đạo của hai liên hiệp tiếp tục nỗ lực theo đuổi triển khai việc thực hiện. Thông thường sau các hội thảo, vì sự bận rộn của công việc nên lãnh đạo của hai liên hiệp thường không ngồi lại với nhau để phân tích, đánh giá diễn tiến, kết quả của hội thảo đồng thời định hướng và phân công trách nhiệm công việc cho việc chuẩn bị những hoạt động tiếp theo. Do vậy, sau đó sự hạn chế trong liên lạc đã một phần làm giảm hiệu quả hoạt động của các chương trình chung đã được đề cập đến trong hội thảo lần trước đó

4. Việc tổ chức Hiệp hội Thư viện Đại học Việt nam về mặt ý nghĩa là cần thiết. Tuy nhiên trong hoạt động không nhất thiết phải chờ đợi nhau làm chậm trễ việc tiến hành kế hoạch chung. Chúng ta cũng dễ dàng thông cảm do những yếu tố khách quan của lịch sử phát triển của các thư viện tại các khu vực khác nhau,

việc thống nhất hoạt động theo định hướng chung không phải là công việc trong một sớm một chiều có thể đạt được ngay. Do vậy, để làm được việc này không chỉ ý tưởng, tầm nhìn là đủ mà quan trọng hơn chính là nỗ lực và tâm huyết của người làm công tác thư viện.

Bà Nguyễn Thị Thanh Thủy, GD Thư viện ĐH Công nghiệp TP. HCM giới thiệu thư viện và trình bày những kinh nghiệm tổ chức hoạt động trong thư viện ĐH Công nghiệp – một mô hình thư viện đại học khá thành công về mặt hoạt động và dịch vụ. Hai yếu tố khiến thư viện thành công là (1) Sự ủng hộ nhiệt tình và chỉ đạo sâu sát của lãnh đạo và (2) Thư viện với diện tích 2000m² được tổ chức hiện đại để thu hút độc giả. Thư viện được xây dựng từ đầu cũng là một thuận lợi và luôn học tập và áp dụng những kinh nghiệm quý báu từ đồng nghiệp, đặc biệt là những khóa tập huấn từ Thư viện ĐH Khoa học Tự nhiên TP. HCM.

Bà Nguyễn Thị Thanh Thủy, GD. Thư viện ĐH Công nghiệp giới thiệu kinh nghiệm hoạt động Thư viện

Nét đặc thù nhất của thư viện này là vấn đề làm dịch vụ để tăng thu nhập cho nhân viên. Hai dịch vụ chính là Siêu thị và

Dịch vụ Internet thu phí. Thu nhập thấp nhất của một nhân viên của thư viện này là 3.000.000 đồng/tháng.

Hội viên FESAL thảo luận

Thời gian thảo luận tuy ngắn nhưng cũng nêu bật những điểm chính trong sinh hoạt như: Tập huấn, sử dụng phần mềm nguồn mở Greenstone, MARC hay Dublin Core, tham quan thư viện trong và ngoài nước, tổ chức hội thảo chú trọng đến vấn đề dịch vụ thư viện, vv...

Trong dịp này, công ty 3M giới thiệu công nghệ an toàn dịch vụ thư viện với những thiết bị hiện đại.

Sau giờ tham quan thư viện, tất cả quan khách và hội viên FESAL có một thời gian giao lưu thân mật trong bữa tiệc liên hoan cuối năm tại Nhà ăn của cán bộ công chức của ĐH Công nghiệp TP. HCM, một nơi cũng khá sang trọng không thua gì Restaurant.

Tài trợ cho Hội thảo là ĐH Công nghiệp TP. HCM, Thư viện trường và công ty phát hành sách FAHASA TP. HCM.

TP. Hồ Chí Minh, 28/01/2005
PHẠM THỊ HÒA NGHĨA
Thư ký FESAL